

faa i selve Forslaget er antydet som en Grund, der skulde gjøre det særlig tilraadeligt — jeg troer endog saa, at han udtrykte sig: til en Skyldighed for os — at indgive en saadan Adresse, at Hans Majestæt for nogle Maanedes siden personlig har aabnet Rigsdagens Sammenkomst, da troer jeg, at det er et Spørgsmaal, som ene og alene maa henvises og overlades til Hans Majestæts egen Smag, om han personlig eller ved Andre vil aabne Rigsdagen; det er Noget, der ene vedkommer Kongen, og ligesaa lidt som jeg i sin Tid, eller for kort siden, som Medlem af Rigsraadet tog Anstød af, at Rigsraadet ikke blev aabnet personlig af Kongen, uagtet Hans Majestæt dog der i langt stærkere Betydning havde staaet ligeoverfor Europa og ligeoverfor et Slesvig, som han allerede dengang stod i stor Fare for at miste, ligesaa lidt kan jeg nu finde, at der for os er nogen særlig Grund til at talke Hans Majestæt for, at han personlig aabnede Rigsdagen, som jo dengang væsentlig kun kom sammen af en reent formel Grund, og derpaa adskiltes uden nogensomhelst Forhandling. Jeg skal kun tilføje, at det forekommer mig, at den ærede Forslagsstiller enten maa have en kort Hukommelse eller ogsaa maa regne paa, at vi Andre have en saadan, naar han nu finder sig opfordret til at fremdrage dette Minde, thi jeg troer, at der dengang ikke var ret Mange, der ikke fandt, at, hvad det kongelige Budskab indeholdt, var noget af det Sørkeligste, der nogensinde er blevet sagt til en Repræsentation, og at det heller ikke i formel Henseende kunde kaldes udmærket eller tiltalende. Jeg troer, at intet Menneffe dengang faldt paa i denne Omstændighed at see nogen særlig Opfordring til at give et Svar. Hvad Indholdet angaaer, da bestaaende det sig jo kun med Fredspræliminairerne, og vi ville derfor faae den rette Anledning til ogsaa at sige vort Ord om denne Sag, maastee tidligere, end vi selv kunne ønske. Det er altsaa med Hensyn til hele Forslagets første Deel min Overbeviisning, at den Omstændighed, at Kongen personlig har aabnet Rigsdagen, ikke for os indeholder nogen Opfordring til at indgive en Adresse, og at den rette Tid til at udtale os om det kongelige Budstabs velle Indhold, nemlig om Freds-

præliminairerne, først vil være kommen, naar selve Forslaget til Freden foreligger. I Smidertid er det mig naturligt meget vel bitterligt og bekjendt — og deri ere de ærede Forslagsstillere vistnok fuldkommen enige med mig — at alt Dette kun er at betragte som en Indledning, som en Form, man har valgt for at komme til, hvad man egentlig vil sige, nemlig Henviisningen til den uforandrede Gjenindsættelse af Grundloven af 5te Juni 1849. Nu troer jeg, at Ingen af de ærede Forslagsstillere tvivler om, at, hvis derved alene skal forslaaes Opretholdelsen af vor hele Statsordens demokratiske Grundlag, saa vil man i saa Henseende ikke let kunne finde nogen trofastere Bundsforvant end mig, hvis Liv har været viet til at fremkalde en saadan Aand og føre den til Seir. Jeg har allerede ved en tidligere Leilighed antydet, at man ogsaa med Hensyn til Formen maa i det Væsentlige gaae ud paa en Tilbagevenden til denne Grundlov, der — jeg vil citere mine egne Ord ved den omtalte Leilighed — „har flaaet dybe Rødder i det danske Folk og allerede har baaret store og gavnlige Følger, og hvorom man altsaa rettest slutter sig“. Om dette kan der viselig ikke være nogen Uenighed mellem mig og de ærede Forslagsstillere. Derimod finder jeg, at det vilde være lidet velbetænkt fra min Side — og altsaa maae de ærede Forslagsstillere finde sig i, at jeg siger ogsaa lidet velbetænkt fra deres Side — nu ved et enkelt Ord, uden at derom foreligger Spørgsmaal, og uden at der nu kan foretages nogen alvorlig og indgaaende Forhandling, at ville i Enkelthederne præjudicere dette. Jeg er aldeles enig i, hvad den ærede Indenrigsminister nylig udtalte, at denne Sag kræver en mere omhyggelig og gjenemgaaende Overveielse, at den jo maa komme for igjen, og at, naar dette Tilfælde kommer, først da er det, at man derom skal udtale Noget, og jeg vilde betragte mig selv som letfindig, dersom jeg nu, uden en saadan foregaaende Overveielse, vilde binde min Stemme i den Henseende. Det er jo allerede givet af Indenrigsministerens Udtalelser, at Regjeringen ikke vil kunne deeltage i en saadan Forhandling nu, og jeg kan ikke Andet end finde det i høieste Grad rimeligt og naturligt. Indenrigsmini-